

SZILÁGYOSMLYÓ

MEGJELENIK HETENKÉNT

Előfizetési díj:

Egy évre 8 Pengő, 1/2 évre 4 Pengő, 1/4 évre 2 Pengő, számonként 20 fillér

Társadalmi és politikai hetilap

Felelős szerkesztő:

Dr. UDVARI JÓZSEF

Főmunkatárs: SOMLYÓI ELLER GIZELLA.

Hirdetések díja:

Hivatalos hirdetés félhasábig 8 pengő, nyiltér soronként 40 fillér. Magánhirdetés: cm² 6 fillér, legkisebb hirdetés díj 1.50 Pengő. Állást keresők hirdetése 80 fillér

Szép ősz

verőfénye hull le a Magura oldalaira, amelyeknek csillámpalás rögein, buckáin szinte vágyakozóan terül el a szeptemberi enyhe meleg, — lentebb a szántókon, a mezőkön, az itt-ott még késői sarjút adó kaszálókon is napsugár-özön permetez le az ugarra, a lilás kikerics szinfoltjaira, a lekaszált fűszálak sörtés szőnyegeire. Ez a melegítő, szép ősz csupa vágyakozás, a a feltört barázdák vágyakoznak a buzaszemek után, hogy a jövő esztendő kenyere számára már most csirába fakassza azokat, a fákon az idej hajtások is érnek, acélozódnak, hogy a következő év gyümölcsadó rügyeit már most izmosítsa, — szép ez az ősz Földnek, Égnek egyaránt és aztán szép a szivnek és a léleknek, a magyar szivnek és a magyar léleknek, amelyek két évtized fáradt, lankasztó utjáról most haza fordultak, hogy új életet kezdjenek.

Szép ez a mostani ősz. Igaz, hogy a Magura szőlőtáblái gerezdtelenek, a faágakon egy gyümölcs se hímálozik, a levelek köze nagyon üres, a még be nem takarított kukoricaszárakon a csövek satnyán és alig f-jlettek, gyenge aratása lesz ennek az ősznek, mert az előtte való évszakaszok, a kemény tél, a zord tavasz, lucskos nyár zsengejében megtizedelte, megfojtotta az élni akaró tenyészetet, előre lekapart, letarolt minden kínálkozó gyümölcsöt és hasznót, úgy, hogy ebben a szép, meleg párás őszben megkopasztva, megkinzottan néz az agyondolgozott ember szemébe a föld, a gyümölcsfa, a szőlővenyige, akárcsak a husz esztendő esőjében, viharában, jégében megkopott, megcsapzott, megroskadt, de végre hazatért erdélyi magyarok emlékezetében mindaz, ami elmúlt.

A véghetetlen, a nagy Természet időbeosztásában szép lett az érlelő Ősz, de nem töltheti meg a gabonást, a kukoricagórékat, a pincét az átkozottul pusztító, zord hónap-sorozatok után. Az emberi türelmet fokozni, a vágyakat lefokozni kell, amíg az új termési időszakba befordul a természet, hogy az emberi munka ellenértékének az ideinél bővebb, gazdagabb s mindenkit kielégítőbb megtérítését nyújthassa. Ha akarjuk, ha nem, várni kell a termelő természet új felkészülésére, mert a természetben nincsenek csodák, csak törvényszerűségek. — A trianoni Golgotha után szép, drága, feledhetetlen — jóval több: történelmi — Ősze lett a már felszabadult magyaroknak is, akik husz év megpróbáltatásának szaggató, tépő tövisein jártak, míg most visszatértek az Édesanya ezeréves hajléknak zöld pázsit-utjára. De Trianon rettentő keresztje alatt roskadt maga az Édesanya is, rettenetes, szenvedé-

désekkel, nélkülözésekkel teljes husz esztendeje volt azóta neki magának is, abból, ami kellett volna, inkább kevesebbje volt, mint többje e ezen a szép őszön amikor gyermekét, Erdélyt félig magához ölelhette, a pazar bőség szaruját nem öntheti mindjárt lábaink elé, hogy mérték nélkül lubicokolhassunk benne. Egyszerre, egy két hét alatt nem teljesülhetnek jogos és esetleg nem jogos, indokolt és esetleg nem indo-

kolt óhajok és vágyak, kívánságok és kérések, ellenben: legyenek türelmesek, csak egy kicsit legalább, mert az őszből új, bővebb termésre fordul a magyar Sors, csak legyen türelmes mindenki s tegye meg mindenki, ami tőle telik a közös érdek javára és — folyton mondjuk — dolgozni és dolgozni, hogy a trianoni kicsi darab fekete kenyér helyett nagyobb darab fehér kalács kerüljön mindenki kezébe. u.

Ördögtánc a Pokoltón.

Bukaresti magyar menekültek találkozója. — Flekkensütés tárogató hangjainál

A szeptemberi kora reggel hideg ködpalástot borít az ébredő városra. A hűvös szél néha megtépi kicsit az ősz nyirkos ruháját a ilyenkor a felszakadt ködből felénk pislog sápadt didergéssel egy-egy villanykörte.

A nap lustán ébredesik, tapogatózva keresi az utat felhőn és ködön keresztül és a kirándulók sehogyse tudják halvány fénykévéből megállapítani: jó idő lesz-e aznap, vagy eső fogja elmosni a kirándulók örömeit?

Szüret — szőlő nélkül.

Szőlőtáblák között vezet az utunk. Zörgőre barnult levelek, gyümölcstelen szőlővesszők. Az idén nem lesz szüret egyetlen somlyói szőlőben sem. Amit meghagyott a jég, letalálta a peronoszpóra és ragya. A híres „magurai”-ból kóstolót sem szűrünk az idén.

Társaságunkban lévő szőlőgazda, akinek szőlőjében megpihentünk, szőlővel kínál. Háromezer tőke szőlő egész évi termését asztalra tette — egy uzsonnás tányéron. (Ez is inkább „egres” volt, mint szőlő). — Nem bánom, ha nem is sajtolunk bort az idén — mondotta lelkes boldogsággal az öreg szőlőgazda — a világon mindenért kárpótol, hogy nem sajtolnak bennünket már! Mennyi adót tettek erre a szőlőre is, mely évek óta nem hozza be még a munkáltatási költségeket se. Dolgoztunk, verejtékezünk benne mi magunk is de ez mind olyan volt, mint a kényszer munkára ítéltetés. Boldog vagyok, hogy felszabadultunk csak az fáj, hogy két drága gyermekem Brassóban maradt és ki tudja, mikor és hogyan látom viszont őket.

— Ne busuljon, apám — vigasztalja a könnyező öreg embert nagyobbik fia — bizonyára ők is hazakerülnek épésben. Ők ha optálnak, kalandok, veszélyek nélkül hazakerülnek, nem úgy, mint én, aki Bukarestből 9-én menekültem el és tizenegy napi bolyongás, szenvedés után kerültem haza.

Ima a hegytetőn.

A kiránduló társaság legtöbb tagja bukaresti magyar menekült, két szakmunkás, egy kereskedő-házaspár és egy tisztviselő. Bár gyermekkori emlékek, családai kapcsolatok fűzik őket Somlyóhoz, ide is haza jöttek, mégis oly szívetépipő idegenséggel, árvának, elhagyottnak látszón gubbasztanak az elpusztult otthonukra emlékezve... emlékeik leszüretelt gerezdeit dusan csordulnak, könnyekkel telőn, az ismeretlen jövőtől való rettegés kínzó présében... Mi lesz velünk, eltudunk-e helyezkedni... feltudjuk-e építeni újra meleg kis fészekünket?... A gondredős homloktól indul el e kérdés, belehull a könnyfátyolos, szomorú szemekbe, hangos pa-

naszvá formálódik a keserűre csüggő ajkakon. De kiderül homloka. És szembefordulva a már felébredt Nappal, imára kulcsolt kézzel könyörögnek: Segíts meg Isten, árva magyarok Isten!

„Annlyt se ér az élet, mint egy lyukas kalucsni!”

Tovább megyünk. Irány a Pokoltól! Utközben mindenki menekülési élményeiről beszél.

A házaspárnak sikerült még augusztus 30-án elhözni Bukarestből minden holmiját. Nagy részét, a butorokat Aradra vitték, lévén ott saját házuk. Fájó meglepetés volt, amikor megjutták, hogy „Arad — marad.” Abányszor holmijaikról beszélnek a fiatalasszony mindig megkérdi férjétől, ez a csomag hol van, Aradon, Brassóban, Nagyváradon? Ha három-négy városban is, de mégis csak megvannak otthonuk vándorló tárgyai. Ezren és ezren vannak olyanok, akik egy szál ruhában, mindenüket hátra hagyva, tudtak csak elmenekülni.

Az egyik szakmunkás lakásberendezését háromezer lejért próbálta el, több mint, harmincezer lejt érő butorokat. „Himmi-hummi apróság” nagyobb edények, virágok, könyvek stb., amikre nem akadt gyorsan vevő, ott maradt a lakásban, elviheti, aki akarja. A személypodgyásznak feladott összes ágynemű, amit a még meg nem szállt Gyergyóba irányítottak, lemaradt valamelyik állomáson. Amikor megérkeztünk Gyergyóba és kibontottuk a kutyafuttában összekapdosott batyuinkat, kíváncsian arra, hogy ki mit menekített magával, hát, uramfia, édesanyám motyójából kifordul egy csomó eldobott kalucsni... egy rossz kabát s egy egész halom lyukas kalucsni... mikor megláttam anyám „föltett kinöseit”, melyeket velem cipeltetett egész uton, azt hittem, menten megüt a gutta — magyarán az egyik menekült — most gondolják el, egész uton mind mondta az anyám: „astán csak vigyázz reá, fiam”, hát én vigyáztam is mert azt hittem, hogy feleségem értékes esüt nászajándékeit félti ily nagyon az anyám, de amikor ezüst kanalak helyett rongyos kalucsnik kerültek elő, már nem vigyáztam tovább. Ha az ezüstnemű ott maradt, pusztuljanak a kalucsnik is s azon nyomban és anyám bánatára, a szemétre dobtam az egész csomagot. Nagyon el voltam keseredve. Egy percig úgy éretem, hogy az egész élet nem ér még annyit sem, mint egy lyukas kalucsni.

Kiderül, hogy mindenki pont azt a holmiját hagyta Bukarestben, vagy utközben valahol, amihez a legjobban ragaszkodott, vagy amire most legnagyobb szüksége lenne. A társaság legderűsebb tagja komoly képpel mondja és is

Bukarestben felejtettem legterjedelmesebb esomagomat, — az asszonyt!

Elmenekült Bukarest tele magyarsága.

Szásnegyvenezer magyar élt Bukarestben. Ennek körülbelül fele már hazamenekült Erdélybe. Kénytelenek voltak vele, mert minden felmondás, végkielégítés nélkül, márcól-holnapra kidobták őket állásaikból.

A bécsi döntést követő napon számtalan üzemben fogadta az alkalmazottakat a következő felírással tábla:

„Azok a magyarok, akik a visszacsatolt területre valók, azonnal hagyják el munkahelyüket.”

Volt több olyan üzem is, amelynek vezetői szívesen megtartották volna a kiváló magyar munkásokat, de a román munkások oly fenyegető és már-már lázadó magatartást tanúsítottak, hogy kénytelenek voltak a rend és béke megővése érdekében elbocsátani a magyarokat. Néhány a magyar munkások maguk mondták fel, nehogy nemzetiségi gyűlölködés fekete napjából piros vérvetés sarjadjon.

Nemcsak Bukarestből jöttek haza tömegesen a munkások. A brassói Schiel és Scherger gyárak kénytelenek voltak munkáshiány miatt bezárni üzemüket.

Golyók között menekültünk

Brassó és Sepsiszentgyörgy között tele van az országot a menekültek holmijaival. Összetört szekerek, butorok, edények hevernek mindenütt, szétbomlott ruhák mállák amiket újra összecsomagolni nem tudtak, nem mertek a kétségbeesett menekülők. Eldobták hát, hogy tovább mehessenek megállás nélkül, román puszkák tüstől üve. Örültek, ha pusztá életüket vihetik.

A vonatok már megse mertek állni a román állomásokon, ahol fgyvertük fogadta őket. A feleségem ruháját surolta is és nekem meg a fülem mellett süvített el egy golyó, — mondja az egyik elkeseredett menekült.

Flekkén és tárogató.

Mire a kirándulás végcéljához, a Pokoltóra megérkezünk, már jó melegen süt a nap. Es egy kicsit jobb kedvre deríti menekültjeinket.

Örülnek a napájtésnek, mely régen nem izzott ily nyári hűvvel a mintha biztató, jójelet olvasásának ki a meleg sugarakból: Ne féljete, a ti jó szerencsétek napja is nem várt ragyogással derül ki nemsokára...

Sült a flekkén. Az inyosiklandozó illat a jelenbe téríti vissza a titokzatos jövőn töprengő embereket. Letelepszik a gyepre a társaság. Evés előtt — ima helyett — vöröborral telt poharakkal köszöntjük fel a drága magyar hazánkat és kívánunk egymásnak boldogulást a feltámadt boldog hazánkban.

A pohárköszöntő alig hangzik el, feleletként rája felhangzik a legősibb magyar hangszer, a tárogató hangja. Az „Erdélyi indulót” játéza a hegyek között valahol egy lelkes ismeretlen. A menekültek arca ellágyul. Már nem is jut eszükbe a bukaresti kényelmes gond nélküli élet. Ebben a peroben ébredtek tudatára annak, hogy izzig-vérig a szép és szent Erdély gyermekei ők, hiába éltek hosszú-hosszu évekig messze Erdélytől, idegen kenyéren.

Édes Erdély, itt vagyunk,
Érted élünk és halunk! — énekeli megrendülő hangon. Igen, most érkeztek ők meg Erdélybe, a tárogató hangjain találtak vissza erdélyi szívvel az elhangzott Erdélyhez.

„Igy táncolnak az ördögök”

Kevés vendég van a Pokoltón. Rajtuk kívül csak néhány falusi román. Az egyik román legény katona cimboráját ismeri fel társaságunk egyik tagjában. A legény kicsit pityus a mindenáron barátkozni akar velünk. Állandóan ott csetlik-botlik körülöttünk, tőrt magyarsággal bizonygatva, hogy ő mindig szerette a magyarokat. „Ugy-e komám?” — hívja tanúnak volt katona pajtását. Végre bekapcsolódik a leül tovább inni a falujabeli legényekkel.

Estefelé egy kedves magyar társaság érkezik. Az egyik közeli falu intelligens magyar ifjúsága, magyar önkéntesekkel.

A bájos magyar lányok ügyes kézzel varázsolják asztalra a hazuról hozott pompás falatokat. Sült csirkék, sütemények gusztusos elrendezésben.

Mi már indulunk, ahogy kötözgetjük a megürült hátizsákokat, megint odajön a román legény. Ne menjenek még, — kériel nehezen

forgó nyelvvel. Táncolni fogok, azt nézzék meg, úgy táncolni senki se tud, mint én, csak az ördögök. Megmutatom, hogy táncolnak az ördögök. S néhány bakkugráshoz hasonló táncfigurát produkál.

— Ne azt mutassa be, hogy táncolnak az ördögök, — szól oda neki egy jóképű magyar katona — hanem azt, ahogyan az angyalok táncolnak.

A román legény helyett az egyik Bukarestből menekült hölgy váaszol a katonának:

— Ó, az angyalok azok a szívbőlben táncolnak, hogy nem „bangé”, de magyarok vagyunk!

Vigyázat!

A Darmol hashajtót utánazák. Ügyeljen, mert minden tablettán a „DARMOL” szónak és T alakú bevágásnak kell lenni. Kimondottan eredeti csomagban kérje.

DARMOL

Negyvenezer erdélyi menekültet juttatnak vissza lakóhelyükre.

Az anyaország jószágos gondoskodása le szeretné törölni a környeket a visszacsatolt területek nélkülözöinek arcáról.

A Főméltóságú Asszony felhívására megalkult „Erdélyért” mozgalom van hivatva arra hogy segítő kezét nyujtsa az erdélyi menekülteknek.

A magyar sajtó is mindent megtevez, hogy a mozgalom minél szélesebb társadalmi réteget hozzon hullámzába. Az eredmény máris meghatón szép. Az inaségs és menekült erdélyiek felségélyezője alól senki sem vonja ki magát. Testületek, intézmények, magánosok sietnek hozzájárulni a mozgalom sikeréhez. A főváros százezer pengőt ajánlott fel az „Erdélyért” mozgalom javára.

Az erdélyi menekültekről való gondoskodás központi irányítást Budapesten az „Erdélyi menekült magyarok megsegítésére alakult Bizottság” végzi a Vilmos osászár ut 55 szám alatti helyiségében. A bizottság élén gróf Teleki Pálné, a miniszterelnök neje áll, mellette több előkelő és lelkes magyar hölgy dolgozik, akik önzetlenül, minden ellenszolgáltatás nélkül vállalkoztak a nehéz munkára.

Eddig tizenháromezer menekült gyülekezett össze az ország különböző részeiben megszervezett menekült táborokba, de még legalább húszezerről kell gondoskodni ruházattal, élelemmel, segélyekkel. Végeredményben azonban mind a bizottságnak, mind pedig maguknak a menekülteknek az a céljuk, hogy mindenki hazajuthasson és nyugodtan, békében élhessen tovább abban a városban vagy községben, ahová való. A legkomolyabb problémát természetesen azok a menekültek okozzák, akik a román impérium alatt maradt területekről menekültek el, mert a bécsi döntés után keletkezett zavaros helyzetben valóban komolyan volt veszélyeztetve a helyük. Minden remény megvan azonban arra, hogy ha a román országos megráskötötés zavarai lecsendesednek, ez a közel negyvenezer menekült is visszatérhet és háboríthatatlanul élhet régi lakóhelyén.

HUNGÁRI DRÓTFONAT

Kérjen

díjtalan árjegyzéket!

1-3

Erdély régi szállítója

HAIDEKKER SÁNDOR

Budapest, VI., Andrassy-ut 21/113.

Még mindig jönnek az üdvözlések.

Szilágyosomlyó felszabadító ünnepének magyar visszhangja még mindig lelkes, szép szavakkal eseng.

Állandóan jönnek az üdvözlő levelek, táviratok nemcsak egyeseknek, de magának a városi tanácsnak is. Magyar városok köszöntik magyar testvérről válását a mi szép maguravögyi városunk neve messzi kis falvak magyar népe között is szeretettel ismert lett. Tizenhárom község, tizenhárom lobogót küldött ajándékba, három zászlón ott díszlik az ajándékozó község neve is Dömsöd, Mezőbánd Mezőtur.

Rozsnyó város üdvözlő távirata szószerint a következő:

„Rozsnyó megyei város nevében magyar szeretettel köszöntöm a város közönségét a rabaságból való felszabadulás alkalmából. Michalovits polgármester.”

Mezőtur a zászlón kívül üdvözlő táviratot is küldött:

„Mezőtur város képviselőtestülete és az egész közönség mai díszközgyűlésről testvéri üdvözlését küldi a felszabadulás öröme és jobbját nyújtja a jövőbeni közös munkához, egész Nagymagyarország visszazszerzéséhez. Polgármester.”

Be kell szolgáltatni a román katonai felszereléseket.

A városi katonai parancsnokság felhívja a román hadseregből hazatért, vagy megszökött katonákat, hogy a birtokukban levő román katonai felszereléseket, fegyvert, egyenruhát azonnal szolgáltatassanak be a katonai parancsnokságnál. Szigorúan tilos román hadseregbeli egyenruhába járni, még az esetben is, ha az át van alakítva.

HIREK

— Otthont keres télire két árva székely urilány. A bécsi döntés után tömegesen menekültek el a visszamaradt területek magyarjai. Állásaikból, megszakított kedves otthonukból üldözötte ki őket a tehetetlenül agyarkodó gyűlölet. A földön futókká tett ezer és ezer magyar közül két fiatal leánytestvér, apátlan-anyátlan árvák megható levélben fordultak szerkesztőségünkhöz segítségért. Brassó közelében éltek, szüleiktől örökölt négy keretes falusi házban, viréges kertjük, iparművesi tehetségük biztosította megélhetésüket. Az esküt nem tett magyar jegyző árvaikat, azonban a drága szülőházból világgá kergette a falu brutális csendőrmestere. Egy szilágyosomlyóban élő távoli rokon család magához veszi és otthontalanná tett leányokat, de anyagi helyzetük miatt csak tavasszal tudnak otthont biztosítani nekik. A két leány addig is szeretne elhelyezkedni valahol a Szilágyosomlyóban. Jóérzésű kellemes környezetű uricsaládkhoz szeretnének kerülni, fizetést sem kérnek, csak két télikabátot, néhány meleg rubadarabot, mert semmi nélkül, egy szál ruhában menekültek el. Szívesen segítenek bármit a háztartásban. Jól főznek, gyönyörűen kézimunkáznak és miután németül is beszélnek és zongorázni is tudnak, gyermekek uricsaládoknál nevelőnőt pótolhatnak. Hiszük, hogy a két sorsüldözött árvaleány kérésére visszhangra talál és télire meleg otthonba, szíves emberek közé kerülnek. Kérjük azokat, akik akár mindkét testvért, akár csak egyiket elhelyezni kényérhez, fedélhez tudja juttatni, szerkesztőségünkhöz küldje címét.

— Még mindig nincs minden üzlet fölött magyar cégtábla. Aki alaposabban figyeli a város arcát, feltűnő és elgondolkasztó jelenségre lesz figyelmes. A kirakatokban ugyan ott díszlenek a Horthy-képek, nemzeti színű dekorációban, de a magyar felirású cégtábla még sok helyen hiányzik. Pedig lett volna idő beszerzésükre, hiszen három hete már, hogy a város piros-fehér-zöld zászlódiszt öltött, három hét alatt, minden kereskedő feltételhetette volna magyar cégtábláját, hogy ezzel is tanubizonyosságot tegyen igaz magyarságáról a Szilágyosomlyó magyarrá változása fölött érzett örömeiről. Reméljük, hogy a magyar cégtábla most már gyorsan ott lesz minden üzlet, és műhely fölött.

CUKOR és ZSIR

MEGTAKARITÁST jelent a 100 képes VANCZA kincses receptkönyv. Ingyen küldi a VANCZA-GYAR Budapest, 10-es posta.

VANCZA

szilágyosomlyó

Megtaláló nagy jutalomban részesül!

Elveszett

szerencsését keresse a Gaedicke Banknál. Levelezőlapon is rendelhet sorsjegyet a Gaedicke Banknál; Budapest, Kossuth Lajos utca 17. Sorsjegyárak: $\frac{1}{8}$ P. 3.50, $\frac{1}{4}$ P. 7.—, $\frac{1}{2}$ P. 14.—, $\frac{1}{1}$ P. 28.— Huzás október 19 és 22.

1x2

Tisztító

meg szervezetét a belekben felhalmozódott salaktól, ha nincs is éppen székrekedése. Jó tisztító hashajtó.

DARMOL

— Közvetlenül a városi pénztárnál kell befizetni a községi adót és taxákat. Azok az adófizető polgárok, akik múlt évi, vagy ezidei városi adójukkal, hátralékban vannak, amennyiben az adók befizetését elhanyagolják, két százalékos, késedelmi kamatot vagyis évi nyolc százalékosot fognak hátralékban maradt adójuk után fizetni. A fennálló törvények ugyancsak késedelmi 10 százalékos kamattal sújtják azokat, akiknek hátralékos Kraszna-szabályozási adójuk van. Az adófizetők csak a városi pénztárnál fizessék adójukat, mert a törvények ezt adóvégrehajtónak az adót felvenni nem szabad.

— Halálozás. Weiss Mór, iur. hitközségi tanító 59 éves korában elhunyt. A nagyműveltségű tanító halálával ismét kidőlt egy közismert és köztisztelőnek örvendő benszülött somlyói lakos.

A Magyar Nemzeti Bank kirendeltségeinek valuta és devizavásárlásai.

A Magyar Nemzeti Bank kirendeltségei a folyó valuta és deviza-üzletben külföldi valutát és devizát a naponta jegyzett hivatalos vételi árfolyamon és felárral vásárolnak.

Azokat a valutákat és devizákat, melyekért a Román Nemzeti Bank többet térített, mint amennyit a Magyar Nemzeti Bank árfolyama és felára eredményezne, a Bank kirendeltségei „külön árfolyam”-okon vásárolják meg. Ezek az árfolyamok leban vannak megállapítva; az ellenértéket a kirendeltségek az átváltási árfolyamon át számítva pengőben fizetik ki. Ezeket az árfolyamokat csak a visszacsatolt területi lakos, vagy cég és csak olyan valutákat és devizákat tekintetében igényelheti, melyek a visszacsatolás időpontjában már tulajdonában voltak. Igazoltan árukitelből származó devizák és valuták visszavonásig adhatók el ezeken az árfolyamokon; minden egyéb deviza és valuta pedig csupán 1940. október 15-ig.

Ezeket a külön leu árfolyamokat — melyek után külön felár nem jár — a Bank ugyancsak napenként jegyzi.

Lapunk az összes árfolyamokat közölni fogja. A beszerzési közelebbi feltételeiről és módosatairól a Magyar Nemzeti Bank kirendeltségei nyújtanak felvilágosítást.

Jó és olcsó

a Darmol. Beváltja, amitígér. Nincs vele bajlódás, teafozós, rossz íz. — Jóízű hashajtó a

Már 14 fillérről is gyógyszertárban. **DARMOL**

Augusztus helyett most van kánikula.

A reggelek és az esték hűvösek ugyan, de napközben forrón árasztja nyári hevét a nap. Mintha most akarna kápolni bennünket az erős tavaszért és hideg nyárért. Ha a virágoknak hinni lehetni, akkor szép, hosszú ősz közeintene reánk. Akác és ibolya másodvirágása hosszú őszet szokott jelenteni. Ha hinni lehetne az előttem illatozó, frissen szedett tavaszi illatú párszál ibolyának a fehér remegő fűrtű akácágacsokának! Tavaly is becsaptak bennünket. Tavaly nem is kétszer, de háromszor nyílt az akác, szeptemberre az édesalmafa is édes virágná ruhát öltött... megcsaltak a virágok, rövid volt az ősz és hosszú a tél. Ne is jósljunk hát hosszú őszre a kedves virágok nem várt őszi látogatásból, egyszerűen csak örüljünk annak, hogy eljöttek hozzánk, felebrédtek ők is, a nyári napfény is és együtt ünnepelnek velünk magyarrá ébredésünk még mindig hihetetlen osodának érzett ünnepén.

A szőlőnek lenne jó ez a napfényes idő, hogy duzzadna a kővére a szemek, hogy izenednének, szinesednének a gerezdek, — ha volna termés!

A verőfényes szeptemberi napok évek óta megszokott és kedves zenekísérete elmaradt az idén. Nem felesel a madarrakkal a csergettyű, nem rikoltoznak a szőlőpásztorok, kürtök, dudák, ostorok öblös hangjait, friss pattogását nem verik vissza a hegyek. Egyetlen zene nagyon halk, zűmmögő, finom zene: a méhek munkás indulója. A méhek most felülmúlják önmagukat, közmondásos szorgalmuk valami öngyötrő hajszolással mélyült. Seregestől lepik el kertemben az őszi bánat virágsó tengerét, irigy dühvel űzik el a lila csillagocskák között elbujó kék dongót. Egy himes, ragyogó pillangó repked a dolgos méhek felett kalandra induló szép gavallérról, nagy szégyen érte. A közmondásról híven virágról virágra akar öpöködni, de nem sikerült. A közmondásos szorgalmu méhek, a közmondást felülmúló szorgalommal megzavallva, tartottak minden egyes virágkelyhet. Ha egy elrepült, három is megrohmozta egyszerre a megfűrt helyet. — Rettenetes! sugla méltatlanokodva a nappali pávaszem, mikor egy pillanatra a vállunkra szállt. — Ki vagyok ábrándulva a méhekből. Ugy látszik, az emberektől átragadt rájuk is a cuf járvány az állásokért való kiméletlen tülekedés! — Így szót a pávaszem szólni sem tudtam, mert tova repült. A déli napkurázs „nap’opó” örömet alaposan elrontotta, buszon feküdtem a lila virágnyalábok alatt, a dolgos méhek között, akik kapzsin, elszántan már egymástól merták el a mézet rejtő helyelye és szerettem volna odakiáltani nekik, hogy némely kedves embertársam is érisen belőle: mindent mértékekkel, mindent isléssel, mindent megértéssel, ezek a varázsigék, melyeket ha híven követünk, átléphetjük a csendes boldogság aranyküszöbét.

Amig 'On alszik

a Darmol dolgozik. Nyugodt alvását nem zavarja, mégis meghozza reggelre az anyha és tájélatlan kiürülést. Kellemes hatású: **DARMOI**

**A Magyar Nemzeti Bank
hivatalos árfolyamai:
1940. szeptember 24-én.**

Valuták	Vételi		Eladási	
	Árfolyam	felár %	Árfolyam	felár %
Canadai dollár	250.—	50	300.—	53
Dinár*	7,60	46	7,90	47,5
Dollár U. S. A.	355.—	50	360.—	53
Csehszlovákia Protoktorátusai korona**	11,45	45	11,80	46,5
Szlovák korona**	11,55	45	11,90	46,5
Lira x	17,40	47	17,90	48,5
Svájci frank	78,80	50	79,80	53
Svéd korona xx	81,70	50	82,70	53

Devizák				
Athén	3,025	88	3,055	39,5
Belgrád	7,82	46	7,88	47,5
Berlin	185,70	18	186,70	19,5
Pozsony	11,79	45	11,93	46,5
Istanbul	268,—	48	271,—	39,5
Bukarest	3,41	—	3,44	1,5
London	13,88	50	14,04	53
Milánó	17,66	47	17,8864	48,5
New-York	344,10	50	347,10	53
Prága	11,79	45	11,93	46,5
Szofia	4,11	33,5	4,15	35
Stockholm	82,—	50	82,80	53
Zürich	78,80	50	79,80	53

Külön leu árfolyamok:

Valuták	Vételi árfolyam leuban
Dollár U. S. A.	211 65
Lira	9,50
Svájci frank	48,—

Devizák	
London	851 80
Milánó	9,50
New-York	211 65
Zürich	48,—

* 500 és 1000 dináros címletek kivételével.

** 20 koronásnál nagyobb címletek kivételével.

x csak érmék és 10 lírás bankjegyek vásárolhatók.

xx csak 100 koronásnál kisebb címletek vásárolhatók.

Eladó ház

a város központjában, mely áll:
**3 szoba, konyha, kamara, fürdőszoba
és 4 szobás szuterin-lakásból.**
Érdeklődni a „Lázár” nyomdában.

1940. október 1-én
a városháza alatt

**megnyílik a
„LÁZÁR”**

könyv- és papirkereskedés,
könyvnyomda és könyvkötészet.

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ SZALLÓ

BUDAPEST IV., Egyetem-utca 5. a belváros központjában — Tiszta
kényelmes szobák 4.— pensió 7,20 pengőfői. Étterem. Söröző. Polgári árak.

Üdvözlötet küld a

SCHWARCZ LAJOS KFT.

posztó és bélésszárukereskedő cég a visszacsatolt Erdély összes
szabóiparosainak! Őszi-téli mintagyűjteményeinkkel felkérjük minden várjuk mindazon
szabóiparosokat, akik eddig is **szövetmintagyűjteményből**
szolgálták ki rendelőiket. Ha szüksége van rá Ön is kérje, hogy azonnal el-
küldhessük!

Olosó árak!

Pontos, előzékeny kiszolgálás!

Budapest, IV., Deák Ferencz-u. 15.

Telefon: 381-190
186-646**SZILVÁT**

korlátlan mennyiségben vásárolunk. Hus-
áru, élelmiszer és konzervipari r. t.
Pestszerterzsébet, Horty Miklós ut 37.

Az **50 éves**
BLOCKNER J.
hirdető iroda
BUDAPEST

IV., Városház 10. Tel.: 188-914.
Fiók: V, Vilmos császár ut 33

mindennemű reklámügyeit
szakszerűen, pontosan elintézi:
Ujsághirdetések.
Naptárhirdetések.
Filmreklámok.
Vetítések. Plakátok stb.
Költségvetések. Tervezetek.

Előfizetőinkhöz!

Felkérjük hátralekos előfizetőinket,
hogy hátralekukat a megjelenő pénz-
beszedőnél rendezni sziveskedjenek
az alábbiak szerint:

1940. évre szeptember 1-ig (50
Le) azaz 166 Pengővel, régi elő-
fizetőink pedig szeptember 1-től de-
cember 31-ig kivételesen 2 Pengőért
kaphják a lapot továbbra is.

A KIADÓHIVATAL.

**Három szoba konyhás
lakás kiadó**

Értekezni Balogh Endrénél.

Veszek: Alpaca svédcsözt, sültés
tálat, National kassát, ven-
déglo részére készpénzért.
ROSENFELD, Nagyvárad, Kossuth L. u 10

Több értékes (kedvező fizetési
feltételek) esetleg
ingatlan eladására bérbeadására van
megbízva:
Mózes Lázár kereskedelmi ügynök.

Széket vendéglő és mozi részére
nagy tételbe veszek kész-
pénzért. ROSENFELD
Nagyvárad, Kossuth Lajos-utca 10.

Német órák

adását megfelelő számú tanítvány
esetén vállalom, úgy magán la-
kásban, mint csoportosan, kez-
dőknek és haladóknak.

2-2

Jelentkezni lehet a

„L Á Z Á R”-nyomdában

Gyógynövényeket

minden mennyiségben

vásárol

Dr. MIKLÓS

Gyógynövény nagykereskedés
Budapest, V., Vilmos császár ut 6.

Sürgönyoim: DRIMAG, BUDAPEST,
Telefon: 38-05-77.

3-2

Egy nyomdász-tanulót

felvesz a „Lázár”-nyomda.